

Рус телендә урта гомуми белем бирү мәктәбенең рус төркемендә
укучылар өчен татар теленнән үткәрелә торган муниципаль тур
олимпиада биремнәренең җаваплары
(6 нчы сыйныф, 2023/2024 уку елы)

(Максимальное количество баллов – 76)

1. Допишите недостающую информацию, задайте вопросы
(максимальный балл – 10)

1) *Синонимнар – бердәй яки **ЯКЫН/ОХШАШ** лексик мәгънә белдерә торган сүзләр төркеме.*

*Синонимнар – бердәй яки **НИНДИ** лексик мәгънә белдерә торган сүзләр төркеме?*

2) *Синонимнар бер-берсеннән мәгънә төсмере белән **АЕРЫЛАЛАР.***

*Синонимнар бер-берсеннән мәгънә төсмере белән **НИШЛИЛӘР?***

3) ***АНТОНИМАР** – капма-каршы лексик мәгънәле сүзләр төркеме.*

***АНТОНИМАР** – капма-каршы лексик мәгънәле сүзләр төркеме?*

4) ***ОМОНИМАР** – бертөрле әйтеләп, төрле мәгънә белдерә торган сүзләр.*

***НӘРСӘЛӘР** бертөрле әйтеләп, төрле мәгънә белдерәләр?*

5) *Лексикология – телнең сүзлек составын өйрәнә торган **ФӘН/ТАРМАК.***

*Лексикология – телнең сүзлек составын өйрәнә торган **НӘРСӘ?***

2. Прочитайте загадку. О чём эта загадка? (максимальный балл – 3).

Көнбагыш

3. Расположите следующие предложения таким образом, чтобы получился текст. Занесите варианты ответов в таблицу (максимальный балл – 10).

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
е	в	ж	ә	ё	д	б	ж	а	г

4. Напишите советы к ситуациям (максимальный балл – 10)

1) *Мин конференциягә соңга калдым./ Әкрэн генә кереп утыр.*

- 2) *Мин авырыйм./Табибка күрен./Өйдә ятып тор.*
- 3) *Урамда салкын./Урамга жылы итеп киенеп чык.*
- 4) *Мин китапханәнең кайда урнашканын белмим./Китапханә адресын интернеттан кара, навигатор белән тап. /Кешеләрдә сора.*
- 5) *Минем кәефем начар./Матур әйберләр турында уйла./ Тәмле әйбер аша.*

5. Дополните предложение подходящим по смыслу словом (максимальный балл – 6).

- 1) *Муса Жәлил 1906 нчы елда Оренбург өлкәсе Мостафа авылында туа.*
- 2) *Ул бик яшьтән әдәбият белән кызыксына/мавыга.*
- 3) *9 яшендә үк шигырьләр яза.*
- 4) *Бөек Ватан сугышы башлану белән, Муса Жәлил фронтка китә.*
- 5) *1942 нче елда, авыр яраланып, фашистлар кулына эләгә.*
- 6) *1956 нчы елда Муса Жәлилгә, Бөек Ватан сугышында күрсәткән батырлыгы өчен, Советлар Союзы Герое исеме бирелә.*

6. Переведите предложения (максимальный балл – 10).

- 1) *Татарстан Республикасы Дәүләт әләме рәссамы – Тавил Хәҗиәхмәтов.*
- 2) *Ул еш кына туган шәһәрәннән хатлар ала.*
- 3) *Татарстан Республикасы туризм һәм ял өчен югары потенциалга ия төбәк булып тора.*
- 4) *Миңа бу эшнә эшләргә кирәк.*
- 5) *Ул укуга/укырга берчайчан соңга калмый.*

7. “Соберите пословицы”, соединив цифры с буквами (максимальный балл – 5).

- 1) б; 2) а; 3) г; 4) ә; 5) в

8. Найдите среди словосочетаний слов (фразеологизмов) такие, которые являются синонимами к словам “шатлану, сөенү” и подчеркните их. (максимальный балл – 4)

Авыз ачып йөрергә, авызы колакка житү, авыз турсайтырга, баш күтәрү, баш әйләнү, башы түшәмгә тию, биш куллап, борын күтәрү, колак итен ашау, күктән төшү, түбәсе күккә тию, жылкәдән тау төшкән кебек, жылгә очу, су кебек эчү, күз ачып йомганчы, күңел күтәрелү

9. Допишите окончания в предложениях (за каждый верный ответ – 0,5 балла, макс.б. - 3).

- 1) Татарстан гербындагы канатлы барс нәрсәне аңлата?
- 2) Барс – борынгы Болгар дәүләтенен билгесе.
- 3) Элек бу жирларда Барс кабиләләре яшәгән.
- 4) Халык аны үз әкиятларендә канатлы итеп сурәтләгән.
- 5) Барс ирекне ярата, читлектә та яши алмый.

10. Напишите 5 предложений о том, какой день недели вы любите и почему (за каждое верное предложение – 3 балла, максимальное количество баллов – 15).